

Lausunto Hajala-Nunna-kaksoisraide -ratasuunnitelmasta

Kaupunginhallitus 25.08.2025
4635/00.01.05.02/2021

Valmistelijat

Asemakaavapäällikkö Virpi Elovaara, virpi.elovaara@salo.fi, 044 778 5114, paikkatietosuunnittelija Markus Kukkonen, markus.kukkonen@salo.fi, kaavoitusinsinööri Leena Lehtinen, leena.lehtinen@salo.fi, maankäyttöjohtaja Raimo Inkinen, raimo.inkinen@salo.fi

Länsirata -suunnitteluhanke: Hajala-Nunna -kaksoisraide ratasuunnitelma, Salo

Länsirata Oy on laatinut ratalain (110/2007) mukaisen ratasuunnitelman ”Länsirata -suunnitteluhanke: Hajala-Nunna-kaksoisraide ratasuunnitelma, Salo”.

Traficom on asettanut suunnitelman nähtäville 6.6. - 6.7.2025 väliseksi ajaksi ja lähettänyt kaupungille pyynnön julkaista tietoverkossa ilmoituksen kuuluttamisesta. Ratasuunnitelmasta annettavat muistutukset jätetään Traficomille. Muistutusmenettely on tarkoitettu suunnittelualueen kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa.

Lausuntopyyntö

Länsirata Oy pyytää Salon kaupungilta lausuntoa alla listattuihin asioihin. Lisäksi Länsirata Oy pyytää kaupungin vastinetta muistutuksiin, jotka toimitetaan nähtävillä oloajan jälkeen kaupungille.

Länsirata Oy pyytää Salon kaupunkia:

- antamaan lausuntonsa nähtävillä olevasta suunnitelmasta ja vastineensa suunnitelmasta tehtyihin muistutuksiin
- tarkistamaan, että ajantasaiset kaavat ja kaavamääräykset sisältyvät nähtäville asetettavaan suunnitelma-aineistoon ja hyväksymisohjeissa luetellut kaavat ja niiden tiedot ovat oikeat. Tarvittaessa kuntaa pyydetään täydentämään kaavojen tiedot lausunnossaan.
- toimittamaan sähköisesti ne ratasuunnitelman käsittämälle alueelle vahvistetut tai hyväksytyt oikeusvaikutteiset kaavat, jotka eivät ole nähtävillä olevassa suunnitelma-aineistossa. Kaavat kaavamääräyksineen tulee toimittaa jokaisesta kaavasta erikseen, pelkkä kaavayhdistelmä ei ole riittävä.

Länsirata Oy pyytää, että Salon kaupunki lausunnossaan ilmoittaa:

- Toteuttaako laadittu suunnitelma alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.
- Kunnan lausunnonannon ajankohtaa vastaava kaavatilanne vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen, asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen osalta, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia ratasuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtäville asetettavasta suunnitelmassa kuvatussa, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.

- Puoltaako kunta ratasuunnitelman hyväksymistä, jos se on ristiriidassa voimassa olevien asemakaavojen kanssa.
- sisällyttääkö kunta ratasuunnitelman mukaiset rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset asemakaavaan tai ranta-asemakaavaan.
- hankkiiko ja luovuttaako kunta maa-alueen rautatien parantamisesta aiheutuvien asemakaavan mukaisten katujen tekemistä varten.
- onko kunta valmis luovuttamaan rautatien tekemiseen tarvittavan omistamansa maa-alueen korvauksetta rautatie tarkoituksiin.
- onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, meluesteisiin, tukimuureihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin.
- onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueella oleviin laskuoja-alueisiin.
- onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin, sijoitusalueisiin, kiertoteihin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.

Ratasuunnitelman pääasiallinen sisältö

Salon Hajalan ja Kaarinan Nunnan välille suunnitellaan toinen raide nykyisen raiteen viereen sisältäen Hajalan, Kriivarin ja Piikkiön oikaisujen suunnittelun. Tunnin junan hanke on Helsingin ja Turun välille suunnitteilla oleva nopea kaksiraiteinen junayhteys, joka koostuu viidestä eri osuudesta; Espoon kaupunkiradasta, Espoo–Lohja ja Lohja–Salo oikoradasta, Salo–Turku kaksoisraiteesta sekä Turun ratapiha-alueesta.

Helsinki–Turku nopean junayhteyden hankekokonaisuuden ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA) valmistui 2020. Salo–Turku kaksoisraide välillä Hajala–Nunna yleissuunnitelma valmistui keväällä 2022. Yleissuunnitelma laadittiin YVAn hankevaihtoehdon B mukaisena.

Ratasuunnitelmassa on tarkennettu yleissuunnitelman ja YVA:n asettamia lähtökohtia ratasuunnittelulle.

Suunnitteluperiaatteet

Radan tavoitenopeus välillä Hajala–Nunna on 200 km/h. Matkustajaliikenteen junapituudet ovat kaukojunilla 350 metriä ja lähiliikenteen junilla 270 metriä. Tavaraliikenteen mitoittava junapituus on 750 m. Uuden radan akselipaino on 250 kN. Radalle ei sallita tasoristeyksiä. Junakulunvalvonnan suunnittelu tehdään ETCS tasolla 2. Turvalaitejärjestelmä liitetään rakentuessaan jo aiemmin rakennettuihin asetinlaitteisiin ja RBC:hin.

Lausunto

Ratasuunnitelma toteuttaa sekä valtakunnallisen että alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista Salon kaupungin alueella. Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma on päivitetty helmikuussa 2025. Sen mukaan maakunnan kehittämistavoitteiden ja valtakunnallisten liikennetavoitteiden pohjalta Varsinais-Suomen liikennejärjestelmän yleisiksi kehittämistavoitteiksi on päivitetty toimivuus ja kilpailukykyisyys, turvallisuus ja terveellisyys sekä kestävyys ja vähäpäästöisyys.

Toimivuuden ja kilpailukykyisyyden osalta on tavoitteena kytkeä maakunta tiiviimmäksi työssäkäyntialueeksi kehittämällä ja nopeuttamalla joukko- ja henkilöliikennedyhteyksiä sekä kytkeä Varsinais-Suomi, Uusimaa, Pirkanmaa ja Satakunta tiiviimmin toisiinsa ja ulkomaille vahvistamalla henkilö- ja tavaraliikennedyhteyksiä. Ratasuunnitelma toteuttaa tätä tavoitetta Salon osalta. Kestävyyden ja vähäpäästöisyyden osalta on

tavoitteena parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa ja kilpailukykyä Turun ja seutukeskusten välillä sekä kehittää kaukoliikennettä Helsingin ja Tampereen suuntiin. Ratasuunnitelma toteuttaa tätäkin tavoitetta Salon osalta. Turvallisuuden ja terveellisyyden osalta ei junaliikenteestä ole mainintaa.

Ratasuunnitelman Hajala-Nunna -välille sijoittuu Salon puolella yksi yleiskaava, Hajalan kyläyleiskaava. Se on yhdenmukainen ratasuunnitelman kanssa. Kaavassa on huomioitu nykyisen radan ja suunnitellun kaksoisraiteen reitit sekä myös alueen maankäyttö.

Asemakaavoja ei ole Salossa Hajala-Nunna -välillä. Näin ollen asemakaavojen ja ratasuunnitelman ristiriitoja ei ole. Sama voidaan todeta rautatien suoja- ja näkemäalueiden rakentamisrajoitusten osalta. Edelleen, koska kyseessä olevalla alueella ei ole asemakaavoja, ei ole maa-alueita, joita pitäisi hankkia ja sitten luovuttaa rautatien parantamisesta aiheutuvien asemakaavan mukaisten katujen tekemistä varten.

Kaupunki on valmis siihen, että suunnitelman mukaiset maa-alueet luovutetaan korvauksetta rautatien tekemistä varten.

Kaupungilla ei ole huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, melusteisiin, tukimuureihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin.

Kaupungilla ei ole huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueella oleviin laskuoja-alueisiin, koska Hajalasta Turkuun päin mentäessä ei Salossa ole asemakaavoja.

Kaupungilla ei ole huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin, sijoitusalueisiin, kiertoteihin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.

Kaupungilla ei ole muuta lausuttavaa ratasuunnitelmasta ja siinä esitetyistä ratkaisuksista. Salon kaupunki puoltaa Hajala–Nunna-kaksoisraide -ratasuunnitelman hyväksymistä.

Liite

Kaupungin vastine suunnitelmasta sen nähtävilläoloaikana tehtyihin muistutuksiin. Muistutuksia tuli 11 kappaletta, joista vain kaksi koski Saloa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa yllä olevan lausunnon Salon kaupungin lausuntona Hajala–Nunna-kaksoisraide -ratasuunnitelmasta.

Pöytäkirja tarkistetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Tiedoksianto

Länsirata Oy